

VIII MATINAL

Història i Ensenyament de les Ciències

18-19 i 25-26 de febrer de 2022

«Itineraris educatius d'història de la ciència en la ciutat»

Les Matinals d'història de la ciència són trobades anuals que estableixen espais de diàleg i col·laboració entre l'experiència professional del professorat d'ensenyament secundari, la recerca en història de la ciència, la tècnica i la medicina, i la investigació en didàctica de les ciències. L'objectiu és fomentar la contribució de la investigació històrica i didàctica a la creativitat del saber escolar, la pràctica educativa i la reflexió docent.

Les Matinals d'[Història i Ensenyament de les Ciències](#) són organitzades per l'Institut Interuniversitari López Piñero (IILP) i el Centre de Formació del Professorat (CEFIRE-CTEM). Les anteriors matinals han estat dedicades a “ciència i gènere”, “instruments científics”, “la ciència en acció”, “les controvèrsies sociocientífiques”, “la taula periòdica”, els “museus de ciències” i les “humanitats digitals”.

La darrera matinal “Humanitats digitals” fou online i discutí els potencials didàctics de diversos projectes digitals d'història de la ciència (entre els quals [Sabers en Acció](#)). Les sessions poden ser consultades [en vídeo](#).

La **VIII Matinal** assumeix el repte de recuperar l'espai públic en l'era post-pandèmica mitjançant un focus temàtic en els "itineraris educatius d'història de la ciència en la ciutat". La ciutat ha sigut fonamental per al desenvolupament de la ciència, la tècnica i la medicina. Al mateix temps, l'experiència urbana i del territori forma part del dia a dia dels docents, investigadors i estudiants que constitueixen la gran comunitat educativa. La ciència ocupa un lloc privilegiat a les nostres institucions de saber: escoles, museus, universitats. Contribuir a la construcció d'una societat civil més democràtica i culturalment diversa ens obliga però a eixir de les institucions i treure la ciència al carrer. En eixe marc, la nostra proposta aposta per la recuperació i comunicació del patrimoni de la ciència mitjançant tàctiques dinàmiques d'educació a peu de carrer que posen de relleu la democratització i quotidianitat dels sabers científics. Caminant per la ciutat aprendrem ciència, tècnica i medicina, al mateix temps que habitem i fem nostra l'educació, la recerca i la política social.

La Matinal inclou una activitat prèvia en la que es presenta panoràmicament l'experiència històrica de patrimonialitzar la ciutat de Barcelona en clau de ciència, tècnica i medicina (18 de febrer, *híbrida: presencial i online*) i tres sessions presencials (19, 25 i 26 de febrer) que exposen l'experiència de patrimonialitzar la València republicana i la investigació i comunicació d'itineraris de la salut a la ciutat de València durant la guerra, l'experiència pràctica de desenvolupar un projecte de comunicació, educació i professionalització mitjançant rutes guiades per la història, ciència i natura de Barcelona i rodalies, el disseny de rutes que historitzen el territori des d'un institut d'ensenyament secundari, així com dos exemples de ruta d'història de la ciència, la tècnica i la medicina per la ciutat de València i la presentació d'una ruta científica a la comarca de la Marina Alta. La Matinal comptarà amb la participació d'Alfons Zarzoso (Museu d'Història de la Medicina de Catalunya), José Pardo Tomás (IMF-CSIC), José Mª Azkárraga (IES Lluís Vives, València), Xavier García Ferrandis (UCV), Miquel Carandell (Museu de Granollers/IHC-UAB), Teresa Arabí, Paqui Crespo i Vicent Chorro (IES Llidó, Xàbia), Julio López Íñiguez (IES Serpis, València) i Lluís Pascual Vidal (IILP-UV).

El programa inclou un dossier de recursos digitals i bibliogràfics i informació de projectes en marxa a disposició dels participants en la Matinal.

Com en les edicions prèvies de la Matinal, l'objectiu principal és promoure el diàleg entre docents i investigadors en ciències, història de la ciència i didàctica per tal d'obrir noves perspectives i per tant en totes les sessions es promourà el debat i participació activa de tots els inscrits.

Programa provisional

Sessió 1. Divendres 18 de febrer, 18:00-20:00, híbrida (presencial + en línia)

18:00-18:10: Presentació de la Matinal de l'IILP-CEFIRE. José R. Bertomeu (IILP-UV) & Carlos Segura (CEFIRE-CTEM)

18:10-18:30: *Urbanisme i urbanitat de la ciència*. Josep Simon & Lluís Pascual (IILP-UV)

18:30-19:15: *Barcelona: història, patrimoni i aprenentatge urbà*. Alfons Zarzoso (Museu d'Història de la Medicina de Catalunya) i José Pardo Tomás (Institució Milà i Fontanals, CSIC)

19:15-20:00: Taller i Debat

Sessió 2. Dissabte 19 de febrer, 10:00-12:00, presencial

VALCiÈNCIA: Rutes d'història de la ciència a la ciutat de València. Ruta guiada 1 conduïda per Lluís Pascual Vidal (IILP-UV).

Plantejament de treballs pràctics a desenvolupar durant la Matinal pels seus participants de cara al disseny de materials i experiències didàctiques al voltant del disseny de rutes educatives.

Sessió 3. Divendres 25 de febrer, 18:00-20:00, presencial

18:00-18:30: *Rutes per la València republicana i en guerra*. José María Azkarraga (IES Lluís Vives, València)

18:30-19:00: *Itineraris didàctics pels hospitals de la València en guerra (1936-1939)*. Xavier García Ferrandis (Universidad Católica de Valencia)

19:00-19:30: Taller i Debat

19:30-20:00: Visita guiada a l'exposició permanent "Ciència i societat" i l'exposició temporal del Museu d'Història de la Medicina i de la Ciència de l'Institut interuniversitari López Piñero-Universitat de València. *Conduïda per Ignacio Suay Matallana (IILP-UV)*

Sessió 4. Dissabte 26 de febrer, 9:30-13:00, presencial

9:30-10:00: *Històries de Ciència: Rutes guiades per la història, cultura, natura i ciència de Barcelona i rodalies*. Miquel Carandell (Museu de Granollers/Institut d'Història de la Ciència-UAB)

10:00-10:30: *Una ruta científica al Montgó: Biot, Arago i la mesura del metre*. Teresa Arabí, Paqui Crespo, Vicent Chorro (IES Llidó, Xàbia)

10:30-11:00: Pausa

11:00-11:30: Taller de presentació de propostes i debat coordinat per Julio López Íñiguez (IES Serpis, València).

11:30-13:00: *VALciÈNCIA: Rutes d'història de la ciència a la ciutat de València*. Ruta guiada 2 conduïda per Lluís Pascual Vidal (IILP-UV).

Totes les sessions tenen lloc a l'Institut interuniversitari López Piñero (Plaça Cisneros 4, 46003 València). La sessió del dia 18 serà híbrida (presencial i online).

Web de la VIII Matinal: [en construcció]. Consulteu: www.uv.es/ihmc

Inscripció:

Matinals prèvies: <http://www.historia-ciencia-comunicacion.org/Joomla/index.php/mediateca/matinales>

